

NICOLAE P. LEONĂCHESCU: PREMISE ISTORICE ALE TEHNICII MODERNE ROMÂNEȘTI

Valentin MARIN¹

valentinmarin2005@yahoo.com

ABSTRACT: The work deals with a new subject in Romanian literature: the introduction in Valachia and Moldavia, between 1830 and 1860, of equipments, machines and plants (similar to those in the most advanced countries of Europe) that signed the beginning of modern technology in civil engineering.

The industrial revolution that developed across Europe in the 19th century has as an essential feature new tools, a completely new technology.

The book, which examines the introduction in Romania of the technologies of the first industrial revolution, opens a new chapter in Romanian historical research.

The overall image this book offers is that of the willingness of the Romanian society to accept the new techniques and of the sensible steps taken by the authorities to educate engineers immediately after 1850 – especially in Bucharest. It must be underlined that some machines and technologies were adopted earlier than was believed until now.

KEYWORDS: Romanian Technique, modern technology, engineering, industrial revolution, priorities in engineering.

Așa cum ne-a obișnuit deja, prestigioasa Editură AGIR (Asociația Generală a Inginerilor din România), ne prezintă, prin intermediul acestei lucrări monumentale de aproape 1000 de pagini, sugestiv intitulată „*Premise istorice ale tehnicii moderne românești*”, o contribuție

¹ Dr. în istorie, secretar al Diviziei de istoria Științei a Comitetului Român de Istoria și Filosofia Științei și Tehnicii al Academiei Romane.

de excepție la istoria științei și tehnicii în România, semnată de prof. dr. ing. Nicolae Leonăchescu.

Foto: Coperta cărții: Nicolae P. Leonăchescu, *Premise istorice ale tehnicii moderne românești*, Ediția a II-a, Editura AGIR, București, 2007, 923 pp.

Ediția I, apărută în perioada 1994–1995, în două volume distincte, a beneficiat de recenzii favorabile, semnate de prof. dr. Gheorghe Dumitrașcu și conf. dr. Gheorghe Iscriu, personalități recunoscute ale istoriografiei românești.

O lucrare de acest gen este foarte dificil să fie prezentată în doar câteva rânduri și, din lipsă de spațiu, să dăm cuvântul autorului care, în „Cuvânt înainte”, ne expune pe larg problematica acestei cărți și din care prezentăm mai jos, câteva rânduri:

„Lucrarea de față a fost gândită pe probleme și pe obiective, insistând asupra factorilor și evenimentelor care defineau stadiul tehnic și tehnologic și prefigurau o schimbare în acesta. Analiza pe obiective (Podul peste Olt de la Slatina ; Cariera de piatră de la Tarcău etc.) nu exclude analiza problemelor, dar evidențiază dimensiunile unor realizări tehnice, pe nedrept uitate de oameni.

Demersul propus folosește un bogat material inedit aflat în depozitele Arhivelor Nationale ale României – Direcția Arhivelor Istorice Centrale și în arhivele franceze. Analiza atentă a documentelor ne-a

permis sa identificăm procese deosebit de semnificative din domeniul construcțiilor. În perioada anilor 1830–1860 se introduc primele mașini, în sensul modern al cuvântului, pe șantierul românesc de construcții, moment din care saltul tehnic și tehnologic este posibil și începe efectiv.

În această perioadă, unitățile de măsură ale SMZ sunt folosite din ce în ce mai mult și, încă din anul 1835, asistăm la inițiative de legiferare a utilizării lui. Prin prisma documentelor primare, istoria construcțiilor românești se prezintă ca o frescă ce ne umple inimile de mândrie. Într-un spațiu geografic în care se ciocneau interesele a trei imperii rivale care, cu ostile lor ne măturau periodic țara, și într-un timp de tradiționalism încă dominant, am introdus mașinile cu abur; am dat în funcțiune în anul 1847 podul de la Slatina și Stabilimentul Fântânilor; am inaugurat în anul 1852 Teatrul Național din București; am instalat în anul 1854 și în anii următori telegraful; am creat o rețea de șosele și am înființat la 17 octombrie 1850 o Școală de Poduri și șosele de nivel superior; a fost elaborat cadrul juridic și instituțional modern și a fost declanșat procesul de creare a unei literaturi tehnico-științifice de specialitate etc.”

De ce este importantă această lucrare? Nu numai pentru faptul că aceasta tratează o temă inedită în literatura noastră de specialitate – introducerea în Țara Românească și Moldova, în intervalul anilor 1840–1865, a unor mecanisme, mașini și instalații care – la nivelul celor existente în țările avansate ale Europei – marchează începuturile tehnologiei moderne în sectorul construcțiilor, dar și prin aceea că distinsul autor, prin acribia-i recunoscută, nu lasă nimic la întâmplare. Acolo unde informațiile sunt lacunare, nu se sfiște să întreprindă o cercetare anevoioasă atât în arhivele din țară, cât și din străinătate, în special din Franța, din dorința de a reda, cât mai fidel, „patina” vremii și de a sublinia, în mod special, contribuția specialiștilor români la dezvoltarea culturii universale științifice și tehnice, printre care și mult îndrăgitul de autor, inginerul Carol S. Caracioni-Crăciun, a cărui personalitate este prezentată cu generozitate în partea I a acestei lucrări.